

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **K. K.**, zastoupený JUDr. Alžbětou Prchalovou, advokátkou se sídlem Dřevařská 25, 602 00 Brno, proti žalované **Policii České republiky, Krajskému ředitelství policie Jihomoravského kraje** (dříve Policie České republiky, Oblastní ředitelství služby cizinecké policie Brno), se sídlem Kounicova 24, 611 32 Brno, proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 2. 2010, č. j. CPBR-2029/ČJ-2010-064003, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. 6. 2010, č. j. 36 A 52/2010 - 34,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9. 6. 2010, č. j. 36 A 52/2010 - 34, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 21. 2. 2010, č. j. CPBR-2029/ČJ-2010-064003, žalovaná rozhodla o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění podle § 124a ve spojení s § 124 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“). Z jednání cizince vyvodila nebezpečí, že bude ztěžovat výkon pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění po ukončení řízení o mezinárodní ochraně, popřípadě opakovat své protiprávní jednání. Z tohoto důvodu žalovaná využila oprávnění k zajištění cizince podle § 124a zákona o pobytu cizinců.

[2] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalované žalobou podanou u Krajského soudu v Brně; ten rozsudkem ze dne 9. 6. 2010, č. j. 36 A 52/2010 - 34, žalobu zamítl. Krajský soud konstatoval, že žalovaná za popsaného skutkového stavu nemohla a neměla důvod v projednávané věci rozhodnout jinak, byla-li kritéria uvedená v § 124a zákona naplněna. Ve shodě s žalovanou dospěl krajský soud k závěru, že žalobce je cizincem, který se nejen neintegroval do společnosti v České republice, ale také soustavně porušoval právní

předpisy na území státu, kde by chtěl nadále pobývat. Zajištění žalobce podle krajského soudu bylo zcela v souladu se zákonem, proto by zvažování, zda žalobce zajistit či nikoliv, nebylo v posuzovaném případě namístě. Z uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností namítaje, že jsou dány důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů.

[4] Stěžovatel uvedl, že podstata žalobní argumentace stála na výkladu zákonného ustanovení § 124a zákona o pobytu cizinců, podle něhož byl stěžovatel zajištěn, v kontextu mezinárodních závazků (čl. 5 a 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod) a evropské legislativy (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES). Stěžovatel v žalobě namítal, že ačkoliv byly formálně splněny podmínky podle gramatického výkladu § 124a zákona, účel zajištění dán nebyl. Krajský soud se ovšem v napadeném rozsudku zabýval toliko formalistickým výkladem předmětného ustanovení zákona o pobytu cizinců, aniž by předestřel, proč jsou námitky stěžovatele liché, resp. proč zajištění stěžovatele podle § 124a zákona s těmito námitkami koresponduje. Krajský soud se rovněž nevypořádal s navrhovaným důkazem - potvrzením zastupitelského úřadu Ukrajiny, že stěžovatel není ukrajinským občanem, který byl zaslán soudu dne 8. 4. 2010. Citovaný dokument dokládal další pochybnost o možnosti vyhoštění stěžovatele jako osoby bez státní příslušnosti. Z uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

[5] Nesprávné posouzení právní otázky spočívá podle stěžovatele v tom, že krajský soud v napadeném rozsudku konstatoval, že byl naplněn účel zajištění, tedy že okolnosti v posuzovaném případě nasvědčovaly tomu, že stěžovatele je možné vyhostit. Stěžovatel se domnívá, že policie je oprávněna zajistit cizince podle § 124a zákona o pobytu cizinců jen a pouze tehdy, je-li cílem zajištění realizace správního vyhoštění, tj. ukončení pobytu cizince. Vzhledem ke skutečnosti, že zajištění představuje zásah do jednoho ze základních lidských práv (práva na osobní svobodu), nelze se spokojit s pouhou existencí rozhodnutí o vyhoštění. Podle stěžovatele byla žalovaná povinna zkoumat, zda účelu zajištění může být v posuzovaném případě dosaženo. Jen tehdy, pokud zajištění splňuje zákonem stanovený účel, lze jej považovat za zákonné zbavení svobody, což podle stěžovatele vyplývá z čl. 5 odst. 1 Úmluvy.

[6] V době zajištění řada skutečností nasvědčovala tomu, že k vyhoštění stěžovatele do země původu nebude moci dojít, neboť to nebylo z právního ani faktického hlediska možné. Stěžovatel po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění v roce 2005 navázal vztah s paní H., s níž od roku 2007 žije ve společné domácnosti. V září roku 2009 se jim narodila dcera. Vzniklou situaci začal stěžovatel od srpna 2009 řešit s nevládní organizací a podal žádost o vydání nového rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 120a odst. 2 zákona o pobytu cizinců a současně požádal o pozastavení vykonatelnosti původního rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 101 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění

pozdějších předpisů. Podstatou řízení podle § 120a zákona (nyní v odvolacím řízení se žádostí o odkladný účinek) je hrozící vážná újma v případě výkonu správního vyhoštění; toto řízení nebylo dosud ukončeno. Nadále je sice v právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění, nicméně současně probíhá řízení o vydání nového rozhodnutí. Z uvedených důvodů napadené rozhodnutí odporovalo čl. 5 Úmluvy, neboť nebylo spjato s účelem, k němuž mělo sloužit, a rozhodně k němu nedošlo ze strany správního orgánu v dobré víře, jelikož žalovaná musela vědět, že probíhá řízení ve věci zrušení správního vyhoštění.

[7] Stěžovatel se rovněž domnívá, že jeho vyhoštění by bylo v rozporu s článkem 8 Úmluvy a rovněž v rozporu s komunitárním právem. Jakkoliv bylo vyhoštění uloženo v roce 2004, muselo být při vydávání napadeného rozhodnutí přihlédnuto ke Směrnici 2004/38/ES upravující vstup a pobyt rodinných příslušníků občanů Evropské unie. Vyhoštění rodinného příslušníka občana Evropské unie totiž podléhá mnohem přísnějším kritériím než vyhoštění cizince, který jím není. Rodinný příslušník občana EU totiž může být vyhoštěn v zásadě pouze z důvodu závažného ohrožení veřejného pořádku, nikoliv z důvodu pouhého nelegálního pobytu. Navíc podle citované směrnice musí být opatření přijatá z důvodu veřejného pořádku či veřejné bezpečnosti v souladu se zásadou přiměřenosti. Dále je podle stěžovatele nutné přihlédnout ke skutečnosti, že se stal rodinným příslušníkem občana EU až po udělení rozhodnutí o vyhoštění, k čemuž odkázal na rozsudek Soudního dvora EU ve věci Metock (C-127/2008). Právě z uvedených důvodů (právo na rodinný život, nedokončené řízení o zrušení rozhodnutí o vyhoštění) propustil stěžovatele na svobodu dne 4. 6. 2010 Okresní soud v Břeclavi v řízení podle § 200o zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

[8] Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[9] Žalovaná nevyužila svého oprávnění podle § 108 odst. 1 s. ř. s. a vyjádření ke kasační stížnosti nepodala, nicméně odkázala na své vyjádření k žalobě podané ke krajskému soudu dne 14. 4. 2010.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Usnesením ze dne 13. 1. 2011, č. j. 1 As 84/2010 - 62, Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti přerušil podle § 48 odst. 2 písm. f) s. ř. s., neboť skutkově obdobná věc byla usnesením ze dne 11. 11. 2010, č. j. 7 As 79/2010 - 134, postoupena k rozhodnutí rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu. Usnesením ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, dostupným na www.nssoud.cz, rozšířený senát rozhodl. Jelikož tím překážka řízení odpadla, rozhodl Nejvyšší správní soud o pokračování v řízení usnesením ze dne 1. 12. 2011, č. j. 1 As 84/2010 - 68.

[11] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není důvodné kasační stížnost odmítnout pro nepřípustnost. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost je důvodná.

[13] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů [ad III. B); důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], poté hodnotil námitku nesprávného posouzení podmínek pro zajištění stěžovatele [ad V. B); důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a námitku opomenutého důkazu [ad III. C); důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[14] Skutečnost, že zajištění stěžovatele bylo v období před vydáním napadeného rozsudku krajského soudu ukončeno, nemá vliv na možnost projednání kasační stížnosti ve věci zajištění cizince za účelem správního vyhoštění podle ustanovení § 124a odst. 1 zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2005, č. j. 2 Azs 88/2005 - 49, dostupný na www.nssoud.cz).

III. A)
Námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů

[15] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu vznesenou stěžovatelem v kasační stížnosti, k níž je zdejší soud povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.).

[16] K otázce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí soudu pro nedostatek důvodů se zdejší soud vyjádřil již v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaném pod č. 133/2004 Sb. NSS, www.nssoud.cz, v němž uvedl, že „[n]*edostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny*“. Za nepřezkoumatelné se považuje též rozhodnutí, v němž se soud nevypořádá se všemi uplatněnými žalobními body (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74, www.nssoud.cz).

[17] Stěžovatel v kasační stížnosti uváděl, že krajský soud dostatečně podrobně nereagoval na jeho žalobní námitku, že žalovaná byla povinna v posuzovaném případě zkoumat, zda stěžovatel může být opravdu vyhoštěn, neboť řada skutečností (zejména osobní vazby na občanku České republiky) nasvědčovala tomu, že jeho vyhoštění do země původu není možné. Tuto námitku stěžovatel podrobně rozvedl na stranách 3 až 6 podané žaloby a podpořil ji odkazy na judikaturu Nejvyššího správního soudu, jakož i citací komunitární právní úpravy a odkazy na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie. Krajský soud k uvedené námitce na straně 4 napadeného rozsudku konstatoval, že „*[z]a daných skutkových okolností nebylo třeba zvažovat další okolnosti týkající se jeho snahy v roce 2009 o zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění ani to, že je rodinným příslušníkem občana EU, neboť jím se stal až po rozhodnutí o správním vyhoštění v roce 2004. Řízení o zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění bylo ukončeno jeho zastavením, podal sice odvolání s žádostí o odkladný účinek, ovšem toto není důvodem nemožnosti vyhoštění žalobce z území ČR. Naopak pro realizaci zajištění, tj. vyhoštění z ČR svědčí jeho chování (ve smyslu nerespektování výjezdních příkazů rozhodnutí o vyhoštění a soudních rozhodnutí již od samého vstupu na území ČR v roce 2003).*“ Z předestřené citace odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že krajský soud vyslovil závazný právní názor, že v posuzované věci byly splněny zákonné

podmínky pro zajištění, a že správní orgány při zajištění respektovaly jeho účel, jímž je vyhoštění stěžovatele z území České republiky. Důvody svědčící pro realizaci zajištění (druhé prohlášení o mezinárodní ochraně, dvě rozhodnutí o vyhoštění stěžovatele, odsouzení pro trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí) tak podle krajského soudu byly závažnější než důvody, jež by vyhoštění stěžovatele znemožňovaly; proto krajský soud žalobu zamítl.

[18] Podle Nejvyššího správního soudu tedy krajský soud svůj závěr o nedůvodnosti žalobní námitky odůvodnil řádně, když konstatoval, že pokud byly splněny podmínky zajištění uvedené v § 124a zákona o pobytu cizinců, nemohla žalovaná ve věci rozhodnout jinak. Lze sice přisvědčit stěžovateli, že krajský soud na veškeré jím předestřené argumenty a citované rozsudky podrobně nereagoval. Tato skutečnost však představuje toliko dílčí nedostatek odůvodnění, který však v souladu s výše uvedenou judikaturou nemůže způsobit nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Napadené rozhodnutí tak nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů netrpí.

III. B)
Nesprávné posouzení podmínek pro zajištění stěžovatele

[19] Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítal, že krajský soud nesprávně posoudil naplnění podmínek pro jeho zajištění. V daném případě totiž nebyl splněn účel zajištění, neboť vyhoštění stěžovatele by představovalo zásah do práva na rodinný život stěžovatele a bylo by v rozporu s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Krajský soud neshledal předmětnou námitku důvodnou, neboť uzavřel, že pokud byly splněny podmínky § 124a zákona o pobytu cizinců, byla žalovaná oprávněna a současně povinna stěžovatele zajistit.

[20] Podle ustanovení § 124a zákona o pobytu cizinců *je policie oprávněna za účelem správního vyhoštění zajistit cizince, který učinil prohlášení o mezinárodní ochraně nebo podal žádost o mezinárodní ochranu, jestliže již bylo o jeho vyhoštění pravomocně rozhodnuto nebo je řízení o správním vyhoštění zahájeno z důvodů podle § 119 odst. 1 písm. a), anebo § 119 odst. 1 písm. b) bodu 6 nebo 7.*

[21] Z ustanovení § 119 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců vyplývá, *že policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, až na 10 let, je-li důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území ohrozit bezpečnost státu užitím síly při prosazování politických cílů, prováděním činnosti ohrožující základy demokratického státu nebo směřující k narušení celistvosti území anebo jiným obdobným způsobem, nebo je-li důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ohrozit veřejné zdraví tím, že trpí závažnou nemocí, nebo jestliže cizinec opakovaně úmyslně porušuje právní předpisy nebo maří výkon soudních nebo správních rozhodnutí*. Obdobně podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 6 a 7 zákona *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince až na 5 let, překročí-li cizinec státní hranice v úkrytu nebo se o takové jednání pokusí, nebo překročí-li cizinec státní hranice mimo hraniční přechod*.

[22] Nutno podotknout, že v posuzovaném případě nebylo mezi stranami sporu o tom, že podmínky pro aplikaci ustanovení § 124a zákona o pobytu cizinců byly splněny:

stěžovatel učinil dne 21. 2. 2010 prohlášení o úmyslu požádat o udělení mezinárodní ochrany a dne 17. 7. 2004 mu Policií České republiky, Oblastním ředitelstvím služby cizinecké policie Plzeň, Oddělením pátrání a kontroly pobytu Plzeň, bylo rozhodnutím č. j. SCPP-414/PL-OKP-4-2004 uloženo správní vyhoštění s dobou platnosti na deset let, tj. do 17. 7. 2014.

[23] Otázkou, zda se při rozhodování o zajištění cizince má správní orgán zabývat i případným zásahem do soukromého a rodinného života cizince, se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, www.nssoud.cz. Konstatoval, že *„správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. V takové situaci je správní orgán povinen možné překážky správního vyhoštění, předání nebo vycestování cizince před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a (...) učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, předání nebo vycestování cizince alespoň potenciálně možné.“* Vysloveným závěrem byl potvrzen dlouhodobý názor Nejvyššího správního soudu a byl odmítnut právní názor vyjádřený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2009, č. j. 2 As 22/2006 - 135, z jehož závěrů *implicite* vycházel krajský soud, který konstatoval, že správní orgány v řízení o zajištění nezkoumají zásah do soukromého a rodinného života cizince.

[24] Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že v řízení byly splněny podmínky pro zajištění cizince podle § 124a zákona o pobytu cizinců a uzavřel, že v této situaci již nebylo na místě věnovat se dalším konkrétním okolnostem případu, jako např. možnému zásahu do soukromého života stěžovatele či okolnostmi týkajícími se jeho snahy o zrušení správního rozhodnutí o vyhoštění.

[25] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu *„institut zajištění cizince a jeho následné umístění do zařízení pro zajištění cizinců (až na 180 dní, resp. 90 dní v případě cizince mladšího 18 let) představuje mimořádný institut, který umožňuje policii zasáhnout do ústavně chráněného práva na osobní svobodu, které je jednou ze základních součástí nedotknutelnosti člověka zakotvené obecně v čl. 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010 - 74, publikovaný pod č. 2129/2010 Sb. NSS, www.nssoud.cz). Zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je zásahem do jeho osobní svobody, a proto může být provedeno pouze v souladu se zákony, Ústavou a Listinou a v neposlední řadě s Úmluvou, jíž je Česká republika vázána [srov. nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 10/08 ze dne 12. 5. 2009 (N 115/53 SbNU 427; 229/2009 Sb.), http://nalus.usoud.cz].

[26] Lze přisvědčit stěžovateli, že správní orgány musí při rozhodování o zajištění sledovat účel, pro který bylo omezení osobní svobody v podobě zajištění cizinců přijato; tím je především zabránění maření výkonu správního vyhoštění. Je tedy třeba trvat na tom, aby správní orgány při rozhodování o zajištění cizince zvážily, zda je výkon správního vyhoštění alespoň potenciálně možný (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009 - 61, publikovaný pod č. 1850/2009 Sb. NSS, www.nssoud.cz). O zajištění cizince tak nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit; v takovém případě je

správní orgán naopak povinen cizince neprodleně propustit na svobodu (srov. shora citované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 79/2010 - 150). Není-li cizinec zajištěn s vidinou, že bude ve lhůtě stanovené pro zajištění opravdu vyhoštěn, přestává být zajištění ospravedlnitelné. V této souvislosti lze poukázat na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 11. 10. 2011 ve věci *M. a ostatní proti Bulharsku*, stížnost č. 41416/08, body 71 – 75, http://echr.coe.int, v němž uvedl, že správní orgány jsou povinny při rozhodování o zajištění za účelem správního vyhoštění aktivně a svědomitě postupovat v řízení o správním vyhoštění, aby důvody trvajícího zajištění byly ospravedlnitelné. Pokud však tento řádný postup směřující k vyhoštění cizince nepřetrvává po celou dobu zajištění bez rozumného důvodu, zajištění cizince přestává být oprávněné (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2011, č. j. 1 As 119/2011 - 39, www.nssoud.cz).

[27] Lze tedy uzavřít, že krajský soud vycházel při posouzení věci z nesprávného právního názoru, že samotné naplnění zákonem stanovených podmínek pro zajištění cizince vymezených v § 124a zákona o pobytu cizinců, bez dalšího ospravedlňuje žalovanou k zajištění cizince. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že při rozhodování o zajištění jsou správní orgány povinny kromě naplnění zákonných podmínek pro zajištění posuzovat vždy konkrétní skutkové okolnosti projednávané věci a zhodnotit, zda zajištění cizince bude v dané věci sledovat svůj účel, jímž byla v daném případě realizace správního vyhoštění. Učiněné úvahy správního orgánu musí nalézt odraz v odůvodnění vydaného rozhodnutí, aby byl adresát rozhodnutí s těmito úvahami seznámen a mohl je případně zpochybnit v řízení před správními soudy. Krajský soud tedy v následném řízení zváží, zda žalovaná přezkoumatelným způsobem vysvětlila, proč je v dané věci nezbytné stěžovatele zajistit, zda žalovaná zohlednila možná zásah do práva na soukromý a rodinný život stěžovatele, resp. zda rozhodnutí o zajištění stěžovatele sledovalo jeho zákonný účel, tj. realizaci správního vyhoštění.

[28] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud v napadeném rozsudku nesprávně posoudil otázku naplnění podmínek pro vydání rozhodnutí o zajištění podle § 124a zákona o pobytu cizinců. Naplnění zákonných podmínek pro vydání rozhodnutí o zajištění podle § 124a zákona o pobytu cizinců žalovanou bez dalšího neopravňuje k vydání rozhodnutí o zajištění, aniž by v řízení zkoumala, zda konkrétní skutkové okolnosti případu (např. možný zásah do práva na soukromý a rodinný život cizince v případě jeho správního vyhoštění) nebrání realizaci správního vyhoštění. Námitka nesprávného posouzení této právní otázky krajským soudem je tedy důvodná.

III. C)
Opomenutý důkaz

[29] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou tzv. opomenutého důkazu. Zástupkyně stěžovatele v průběhu řízení před krajským soudem přípisem ze dne 30. 3. 2010 vyjádřila svůj souhlas s tím, aby v posuzované věci bylo rozhodnuto bez jednání, a současně informovala krajský soud, že zastupitelský úřad Ukrajiny zaslal stěžovateli vyjádření, že není občanem Ukrajiny. Uvedené vyjádření bylo krajskému soudu zasláno zástupkyní stěžovatele dne 8. 4. 2010 a je založeno na č. l. 17 soudního spisu. Je v něm

uvedeno, že stěžovatel není občanem Ukrajiny, neboť v době vyhlášení nezávislosti Ukrajiny neměl trvalý pobyt na území tohoto státu, nýbrž na území Ruské federace.

[30] K otázce tzv. opomenutých důkazů, tj. důkazů, o nichž v řízení nebylo soudem rozhodnuto, případně důkazů, jimiž se soud v rozhodnutí nezabýval v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů, odkazuje zdejší soud především na bohatou judikaturu Ústavního soudu, podle níž „[z]*ákonem předepsanému postupu v úsilí o právo (zásadám spravedlivého procesu), vyplývající z Listiny základních práv a svobod (čl. 36 odst. 1), nutno proto rozuměti tak, že ve spojení s obecným procesním předpisem (o.s.ř.), v řízení před soudem (obecným), musí být dána jeho účastníkovi možnost vyjádřit se nejen k provedeným důkazům (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a k věci samé, ale také označit (navrhnout) důkazy, jejichž provedení pro zjištění (prokázání) svých tvrzení pokládá za potřebné; tomuto procesnímu právu účastníka odpovídá povinnost soudu nejen o vznesených návrzích (včetně návrhů důkazních) rozhodnout, ale také - pokud jim nevyhoví - ve svém rozhodnutí vyložit proč, z jakých důvodů (zpravidla ve vztahu k hmotněprávním předpisům, které aplikoval a právním závěrům, k nimž na skutkovém základě věci dospěl) navržené důkazy neprovedl, resp. pro základ svých skutkových zjištění je nepřevzal (§§ 153 odst. 1, 157 odst. 2 o.s.ř.); jestliže tak obecný soud neučiní, zatíží své rozhodnutí nejen vadami, spočívajícími v porušení obecných procesních předpisů, ale současně postupuje v rozporu se zásadami vyjádřenými v hlavě páté (především čl. 36 odst. 1, čl. 38 odst. 2) Listiny základních práv a svobod, a v důsledku toho též i v rozporu s čl. 95 odst. 1 úst. zák. č. 1/1993 Sb. Tak zvané opomenuté důkazy (...) proto téměř vždy založí nejen nepřezkoumatelnost vydaného rozhodnutí (§§ 221 lit. c), 243b odst. 1 al. 2 o.s.ř.), ale současně též jeho protiústavnost (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 95 odst. 1 úst. zák. č. 1/1993 Sb.*“ [srov. nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 61/94 ze dne 16. 2. 1995 (N 10/3 SbNU 51), dostupný na http://nalus.usoud.cz/]. Na shora citovaný nález navázal Ústavní soud v nálezu sp. zn. IV. ÚS 283/2000 ze dne 16. 6. 2003 (N 90/30 SbNU 363), dostupném na http://nalus.usoud.cz/, v němž poznamenal, že „*je zcela věcí obecného soudu, jak důkazy sám vyhodnotí, nicméně jejich hodnocením, co do jejich vztahu ke skutečnosti v řízení prokazované (a tedy jedné ze subsumpčních podmínek), se v souladu se svými procesními povinnostmi zabývat musí*“ (obdobně se k otázce opomenutých důkazů vyjádřil Ústavní soud např. v nálezu sp. zn. III. ÚS 95/97 ze dne 12. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 569/03 ze dne 29. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 2110/07 ze dne 28. 5. 2009 nebo sp. zn. III. ÚS 3320/09 ze dne 18. 3. 2010; všechny dostupné na http://nalus.usoud.cz/). Výše uvedený právní závěr vyslovený Ústavním soudem převzal do své rozhodovací činnosti také Nejvyšší správní soud (např. v rozsudku ze dne 1. 4. 2008, č. j. 9 Azs 15/2008 - 108, ze dne 28. 5. 2009, č. j. 6 Azs 26/2009 - 100, ze dne 2. 9. 2009, č. j. 2 Azs 26/2009 - 123; všechny dostupné na www.nssoud.cz).

[31] Z výše citované judikatury vyplývá, že soud není povinen provést všechny důkazy navrhované účastníkem řízení; je ovšem vždy povinen odůvodnit, z jakých důvodů navrhovaný důkaz neprovedl. Opomene-li se soud v odůvodnění rozhodnutí k navrženému důkazu vyjádřit, byť by se jednalo o důkaz, který nemůže nijak zvrátit právní názor soudu na věc samu, je takové rozhodnutí téměř vždy v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Na splnění výše uvedených podmínek je nutné trvat, neboť jsou zárukou práva na spravedlivý proces.

[32] V posuzované věci krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku předložený listinný důkaz vůbec nezmínil; ani v rekapitulační části rozhodnutí neuvedl, že krajskému

soudu byla předmětná listina předložena. Zástupkyně stěžovatele sice předloženou listinu výslovně jako důkaz neoznačila ani neuvedla, z jakých důvodů by tento důkaz mohl být v řízení relevantní, případně jaké skutečnosti by měl dokládat. I za těchto okolností však bylo povinností krajského soudu vyjádřit se k předloženému důkazu ve vydaném rozsudku, případně důkaz provést na jednání (§ 77 s. ř. s.).

[33] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že se krajský soud dopustil porušení procesních práv stěžovatele tím, že se k navrženému důkazu opomněl vyjádřit. Tím zatížil své rozhodnutí vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Také z tohoto důvodu přistoupil Nejvyšší správní soud ke zrušení napadeného rozsudku krajského soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[34] S ohledem na výše uvedené závěry Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Brně, a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž bude krajský soud vázán názorem vysloveným v rozsudku zdejšího soudu. V novém řízení se krajský soud vyjádří mj. k důkazu předloženému stěžovatelem v průběhu řízení o žalobě a rozhodne o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2011

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu